

OBSAH.

ČAST PRVÁ.

O PRAMENECH KANONICKÉHO PRÁVA.

Díl I. Pojem církevního práva.

Úvod	1
Čl. 1. Etymologie slova právo	1
1. Ius	2
2. Právo	2
3. Recht	3
Čl. 2. Vyšší původ právního řádu	3
1. Důkaz filosofický	3
2. Důkaz historický	4
3. Odpůrci	4
Čl. 3. Věcný význam práva	5
1. Právo v objektivním smyslu	5
2. Právo v subjektivním smyslu	6
3. Vynutitelnost práva	7
4. Pojem spravedlnosti	7
Čl. 4. Základní druhy práva dle zřídla	8
1. Právo přirozené (ius naturale)	8
2. Právo dané neboli pozitivní (ius positivum)	10
3. Právo mezinárodní (ius gentium)	10
Čl. 5. O existenci církevního práva a jeho povaze	11
1. Odpůrci církevního práva	11
2. Názvy církevního práva	13
3. Odvětví kanonického práva	13
Čl. 6. O studiu kanonického práva	14
1. Nutnost studia kan. práva	15
2. Vědecké metody kan. práva	15
3. Souvislost církevního práva s jinými obory	16

Díl II. Dějinný vývoj církevního práva.

Čl. 1. Sbírky kánonů doby staré (ius antiquum)	18
1. Ústní podání a Písmo	18
2. Pseudoapoštolské sbírky kanonické	19
3. Synodální stanovy	19
4. Východní sbírky kánonů	20
5. Sbírky východoslovanské	20
6. Západní sbírky	21
7. Isidor Mercator	22
8. Ius Romanum	

Čl. 2. Dekrety Gratianovy	23
1. Práce Gratianova	24
2. Rozdělení spisu	24
3. Právnícká cena dekretů	25
Čl. 3. Sbírky papežských dekretálek	26
1. Předběžné kompilace	27
2. Dekretálky papeže Řehoře IX.	28
3. Liber Sextus	29
4. Clementinae	29
5. Extravagantes Ioannis XXII.	29
6. Extravagantes communes	29
7. Institutiones	30
Čl. 4. Reforma církevního práva na sněmu tridentském a po něm	30
1. Sněm tridentský	30
2. Dekretálky Klimenta VIII.	31
3. Bullarium Benedicti XIV.	31
4. Syllabus errorum Pia IX.	32
5. Syllabus Pia X.	32
Čl. 5. Kodifikace kanonického práva	33
1. Sněm vatikánský	33
2. Přípravné kroky papežů	34
3. Kodifikace Pia X.	34
Čl. 6. Působnost a závaznost nového zákoníku	35
1. Církevní právo východní	36
2. Právo liturgické	36
3. Právo konkordátní	36
4. Práva nabytá a výsadní	37
5. Právo obyčejové	37
6. Právo starší	37
Čl. 7. Nenáhlé vnikání kanonického práva do zemí českých	38
1. Nejstarší zdroje kanonického práva	39
2. Nejstarší školy církevního práva	40
3. Snahy o reformu mravů	40
4. Spor o církevní práva s králem	41
5. Vítězství práva kanonického	42
Čl. 8. Studium kanonického práva v zemích českých	43
1. Čeští kanonisté v Paříži	44
2. Čeští kanonisté v Bononii	44
3. Čeští kanonisté v Padově	45
4. Studium práva na universitě Karlově	46
Čl. 9. Spisy čelných kanonistů nové doby	50
1. Sbírky pramenů a práce úvodní	50
2. Komentáře k právu dekretálnímu	51
3. Spisy ve formě volných institucí	51
4. Čeští a jiní slovanští kanonisté	52
5. Výklady nového církevního zákoníku	54
6. Spisy o právu církve východní	55
7. Časopisy pro církevní právo	55
8. Nekatoličtí spisovatelé o právu církevním	56

Díl III. O církevních zákonech a právních zřízeních zprošťujících jejich závaznosti.

Úvod	56
Čl. 1. O zákonodárné moci v církvi	57
1. Pojem zákona	57
2. Zákonodárce	57
Čl. 2. Odrůdy zákonů církevních	59
1. Zákony územní neb osobní	59
2. Zákony dle obsahu	60
3. Zákony dle následků	61
Čl. 3. O vyhláše zákonů církevních	62
1. Nutnost vyhlášky	62
2. Počátek závaznosti zákona	63
3. Zpětná působnost zákona	64
4. Vyhláška státních zákonů	64
Čl. 4. Osobní závaznost církevních zákonů	65
1. Někřtění	66
2. Nekatolíci	66
3. Nedostatkem rozumu trpící	67
4. Poddaní	68
5. Nevědomí	69
Čl. 5. O výkladu zákonů církevních	70
1. Pojem a druhy výkladu	70
2. Rozsah výkladu	71
3. Interpretační pravidla	72
4. Ius remonstrandi	73
Čl. 6. O zániku zákonů církevních	73
1. Zrušení zákona	74
2. Zákon partikulární	74
3. Nový zákon (novelisace), odvolání zákona (zvyk, odvyk, výsada, dispense)	75
Čl. 7. O právu obyčejovém	75
1. Pojem právního obyčeje	75
2. Druhy práva obyčejového	76
3. Souhlas zákonodárcův	76
4. Podmět práva obyčejového	77
5. Zánik obyčeje	77
6. Ústní podání v poměru k právu obyčejovému	77
Čl. 8. O počítání času v právu církevním	78
1. Smysl zákona	78
2. Časové míry	79
3. Počátek a konec časových lhůt	80
4. Tempus utile	80
5. Tempus continuum	80
Čl. 9. O starších právních listinách papežských	81
1. Regesty	81
2. Liber diurnus	81
3. Regulae Cancellariae Apostolicae	82
4. Regulae Indicis	82
5. Libri poenitentiales	83

6. Ordines iudicarii	83
7. Ordines Romani	84
Čl. 10. O reskriptech a různých formách papežského zákonodárství	84
1. Oracula pontificia	84
2. Papežské konstituce	85
3. Reskripty	86
4. Papežská bula a breve	89
Čl. 11. O výsadách v právu kanonickém	91
1. Pojem výsady	91
2. Druhy výsad	92
3. Nabývání výsad	92
4. Výklad privilegií	93
5. Zánik výsad	93
Čl. 12. O dispensi v právu kanonickém	94
1. Význam dispense	94
2. Dispensační pravomoc	95
3. Důvody dispensační	96
Čl. 13. Partikulární právo církevní, zvláště v zemích československých	97
1. Pojem práva partikulárního	97
2. Zdroj práva partikulárního	98
3. Sbírky sněmů partikulárních	98
4. Státní právo kultusové	101
Čl. 14. O právu konkordátním	104
1. Pojem konkordátu	105
2. Právní závaznost konkordátu	106
3. Dějiny konkordátu	107
4. Konkordáty pro země československé (r. 1221, 1630, 1855, 1928)	108

ČÁST DRUHÁ.

VEŘEJNÉ PRAVO CÍRKEVNÍ.

Úvodem	111
------------------	-----

Díl I. Veřejné právo církevní vnitřní.

Čl. 1. Zevní ústrojí církve	112
1. Členské právo v církvi	112
2. Klerus a laikové	114
3. Řád hierarchický	115
4. Příbuzenské vztahy	117
5. Rozdíly obřadové	117
Čl. 2. Právnícké osoby v církvi	119
1. Pojem osoby právnícké	119
2. Vznik osoby právnícké	120
3. Činnost osoby právnícké	121
Čl. 3. Vady právního jednání	122
1. Nesprávné hlasování	122

2. Hrubé násilí, vis extrinseca	123
3. Důvodná bázeň, metus gravis	123
4. Omyl, error	124
5. Nedostatek souhlasu zákonitých poradců	124
Čl. 4. Společenský ráz církve	126
1. Složky společnosti lidské	126
2. Odrůdy společnosti	127
3. Církev právní společností	128
Čl. 5. Svrchovanost a právní nezávislost církve	129
1. Pojem společnosti dokonalé	130
2. Svěprávnost církve	131
3. Názory světských právníků	133
Čl. 6. Vládní systém v církvi	135
1. Církev monarchií	136
2. Vliv aristokracie na řízení církve	137
3. Demokratický prvek v řízení církve	137
4. Odpůrci církevní monarchie	138
5. Centralisace v církevní správě	139
6. Světské panství papežovo	140
Čl. 7. Vládní moc v církvi a její odrůdy	141
1. Pojem církevní pravomoci	142
2. Obsah církevní pravomoci	142
3. Iurisdictio fori externi, interni	144
4. Iurisdictio ordinaria, pravomoc řádná	145
5. Iurisdictio delegata, pravomoc přenesená	145
6. Iurisdictio subdelegata	146
7. Potestas dominativa	147
Čl. 8. Normy pro řádné užívání církevní moci	148
1. Právní výklad pravomoci	148
2. Rozsah pravomoci	148
3. Poměr oboru veřejného k vnitřnímu	149
4. Vadné užívání jurisdikce	149
5. Zánik pravomoci	150
6. Jurisdikce mylná a nejistá	150
7. Pravomoc předpokládaná	152
Čl. 9. Základní a nezadatelná práva církve	153
1. Právo na existenci	153
2. Výhradní právo kleriků na řízení církve	154
3. Osazování církevních úřadů	154
4. Nezávislá moc vládní	155
5. Papežský primát	156
6. Světové poslání	157
7. Péče o kněžský dorost	157
8. Náboženská výuka na školách	158
9. Právo na majetek	160
10. Vlastní soudní pravomoc	162
11. Trestní pravomoc	163

Díl II. Právní poměr církve k nekatolíkům.

Úvodem	166
Čl. 1. Osobní příslušnost k církvi	167
1. Nekřtění	167
2. Pokřtění nekatolíci	168
3. Odpadlíci	169
4. Návrat jinověrců do církve	169
5. Výjimečná opatření pro konverse	170
Čl. 2. Zásady snášlivosti k jinověrcům	171
1. Pojem snášlivosti (tolerantia)	171
2. Předmět a odrůdy snášlivosti (dogmatická, křesťanská, občanská)	172
Čl. 3. Účast katolíků na cizích kultech	173
1. Zakázaná komunikace	174
2. Přípustná komunikace	175
Čl. 4. Účast nekatolíků na liturgických úkonech církevních	175
1. Vstup do svatyně	175
2. Mše svatá	176
3. Veřejné pobožnosti za nekatolíky	176
4. Svátosti	176
5. Svátostiny	178
6. Církevní pohřeb	178
7. Společenská práva nekatolíků	179
Čl. 5. Dějinný vývin státních zákonů mezikonfesních	179
1. Druhy nábožensko-politických soustav	179
2. Státní nesnášlivost za starověku	180
3. Heslo náboženské svobody v nové době	181
4. Tolerance	182
5. Rovnoprávnost	183
Čl. 6. Mezikonfesní zákony československé	185
1. Osobní svoboda náboženská	185
2. Státní schválení nové konfese	185
3. Platné zákony státní	186
4. Náboženství dítek	187
5. Změna náboženství	187
6. Výkony bohoslužby a duchovní správy	188
7. Příspěvky cizí konfesi	188
8. Pohřeb	188
9. Svěcení svátků	189

Díl III. Právní poměr církve k státu.

Úvodem	192
Čl. 1. Původ a účel státu	193
1. Pojem státu	193
2. Božský původ státu	193
3. Nepřímý původ státu od Boha	195
4. Pramen státní autority	195
5. Vládní forma	196

Čl. 2. Obor státní působnosti	196
1. Účel státu	196
2. Rozsah státní kompetence	197
Čl. 3. Soulad dvojí suverenity	198
1. Státní svrchovanost	198
2. Meze státní moci	199
3. Koordinační systém	200
4. Sborná spolupráce státu s církví	203
5. Záležitosti smíšené, res mixtae, mixti fori	204
6. Práva státem v církvi nabytá	205
7. Čestné výsady panovníků	205
8. Symbolika poměru církve k státu	206
Čl. 4. Odluka státu od církve	207
1. Pojem odluky	208
2. Škodlivost odluky	208
3. Zákaz odluky	209
4. Některé typy odluky	210
Čl. 5. Historický vývin právního poměru církve k státu	212
1. V říši římské pohanské	213
2. V říši římské křesťanské	213
3. Křesťanský středověk	214
4. Církev zatížena úkoly světskými	216
5. Superiorita papežova nad panovníky	217
6. Bludné názory o poměru církve k státu	219
7. Galikanismus	220
8. Febronianismus	221
9. Josefinismus	222
10. Emancipace církve	223

Listinné doklady.

I. Ústavní listina republiky československé	227
II. O vzájemných poměrech náboženských vyznání	228
III. Modus vivendi	231
	*
Ukazovatel jmenný	235
Ukazovatel věcný	245